

TREBALLEM UNA MICA MÉS EL PENSAMENT DE PLATÓ

1. Digues quines de les següents afirmacions són certes o són falses:
  - a) Va fundar l'Acadèmia, la primera escola universitària d'Occident.
  - b) Va intentar més d'una vegada dur a terme el seu model de polis justa.
  - c) Es considera un pensador relativista.
  - d) Les idees són continguts de l'ànima.
  - e) Entén el coneixement com a record.
  - f) El seu ideal de polis justa és el d'una societat democràtica.
  - g) Els sentits ens aporten un autèntic coneixement.
  - h) Segueix d'una manera molt clara la tesi de l'intel·lectualisme ètic de Sòcrates.
  - i) El protagonista de la majoria dels diàlegs de Plató és el Sòcrates històric.
  - j) L'ànima racional, com l'ànima concupiscible i la irascible, neix i mor amb el cos.
  - k) El coratge és la virtut que guia a la classe dels productors i artesans.
  - l) Les idees són eternes, immutables i només la raó les pot contemplar.
  - m) La doxa representa el grau més alt de coneixement.
  - n) Tothom que s'ho proposi pot arribar a ser governant.
  - o) El sol simbolitza la veritat.
  - p) Les idees participen de les coses sensibles.
  - q) Entén la Justícia com la possibilitat i condició de tenir uns drets bàsics garantits.
  - r) Heràclit és un dels pensadors presocràtics que el va influir més.
  - s) El filòsof busca en el coneixement el camí de purificació de la seva ànima.
  - t) *El banquet*, *Fedre*, *Fedó* i *La República* es consideren els seus diàlegs de maduresa
  - u) El símil de la línia és una al·legoria que representa i explica els graus de la realitat i del coneixement..
  - v) Tots estem determinats pels nostres sentits a contemplar les ombres i a pensar que aquestes ens ensenyen l'autèntica realitat.
  - w) Defensa clarament el dualisme antropològic.
  - x) Només hi pot haver una sola idea per a cada cosa.
  - y) L'amor només és una cosa de la gent vulgar.

2. Defineix aquests conceptes clau de Plató amb una sola frase i com a màxim amb quinze paraules.
  - a) Idea:
  - b) Cosa o objecte sensible:
  - c) Realitat intel·ligible:
  - d) Realitat sensible:
  - e) Mite de la caverna:
  - f) Mite del carro alat:
  - g) Reminiscència:
  - h) Dialèctica:
  - i) Amor:
  - j) Dualisme ontològic:
  - k) Prudència:
  - l) Coratge:
  - m) Templança:

- n) Justícia:
- o) Polis justa:
- p) Filòsof-rei:
- q) Sol:

3. Fes de Plató i, des del seu pensament, reflexiona sobre què diria sobre aquestes qüestions.

- a) Qui ha d'escollir els governants de la polis justa?
- b) Si entenem per Justícia que cadascú faci bé allò que li pertoca, allò que sap fer, ¿els esclaus han de seguir essent esclaus?
- c) És raonable pensar que més enllà de la mort no hi ha res més?
- d) La persona que té una gran intel·ligència natural, innata, arribarà a ser veritable savi si no segueix un llarg camí d'estudi?
- e) Per què no pot arribar a ser governant de la polis justa qualsevol ciutadà?
- f) La veritable felicitat la trobem en el si de la societat? Per què? I si és així, ¿és raonable que un individu que es consideri bon ciutadà sacrifiqui el seu benestar individual pel bé comú?

4. Llegeix aquests tres poemes i indica quins elements platònics hi apareixen.

a. Vivo sin vivir en mí (Santa Teresa de Jesús)

Vivo sin vivir en mí,
y tan alta vida espero,
que muero porque no muero.

Vivo ya fuera de mí,
después que muero de amor;
porque vivo en el Señor,
que me quiso para sí:
cuando el corazón le di
puso en él este letrado,
que muero porque no muero.

Esta divina prisión,
del amor en que yo vivo,
ha hecho a Dios mi cautivo,
y libre mi corazón;
y causa en mí tal pasión
ver a Dios mi prisionero,
que muero porque no muero.

¡Ay, qué larga es esta vida!
¡Qué duros estos destierros,
esta cárcel, estos hierros
en que el alma está metida!
Sólo esperar la salida
me causa dolor tan fiero,

que muero porque no muero.

¡Ay, qué vida tan amarga
do no se goza el Señor!
Porque si es dulce el amor,
no lo es la esperanza larga:
quíteme Dios esta carga,
más pesada que el acero,
que muero porque no muero.

Sólo con la confianza
vivo de que he de morir,
porque muriendo el vivir
me asegura mi esperanza;
muerte do el vivir se alcanza,
no te tardes, que te espero,
que muero porque no muero.

Mira que el amor es fuerte;
vida, no me seas molesta,
mira que sólo me resta,
para ganarte perderte.
Venga ya la dulce muerte,
el morir venga ligero
que muero porque no muero.

Aquella vida de arriba,
que es la vida verdadera,
hasta que esta vida muera,
no se goza estando viva:
muerte, no me seas esquiva;
viva muriendo primero,
que muero porque no muero.

Vida, ¿qué puedo yo darle
a mi Dios que vive en mí,
si no es el perderte a ti,
para merecer ganarle?
Quiero muriendo alcanzarle,
pues tanto a mi Amado quiero,
que muero porque no muero.

b. Càntic (Francesc d'Assís)

Altíssim, omnipotent, bon Senyor,
teves són les lloances, la glòria i l'honor i tota benedicció.
A tu només, Altíssim, s'adiuen
i cap home no és digne d'anomenar-te.

Lloat siguis, Senyor meu, amb totes les teves criatures,
 especialment mossèn el germà Sol,
 el qual és dia, i per ell ens il·lumines
 i ell és bell i radiant amb gran esplendor:
 de tu, Altíssim, porta significació.

Lloat siguis, Senyor meu, per la germana lluna i les estrelles:
 al cel les has formades clares i precioses i belles.

Lloat siguis, Senyor meu, pel germà vent
 i per l'aire, ennuolat i serè i en tota mena de temps,
 pel qual a les teves criatures dónes sosteniment.

Lloat siguis, Senyor meu, per la germana aigua,
 la qual és molt útil i humil i preciosa i casta.

Lloat siguis, Senyor meu, pel germà foc,
 pel qual il·lumines la nit:
 i ell és bell i alegre i robust i fort.

Lloat siguis, Senyor meu, per la germana nostra mare terra,
 la qual ens sustenta i governa
 i produeix diversos fruits amb flors de colors i herba.

Lloat siguis, Senyor meu, per aquells que perdonen pel teu amor
 i suporten malalties i tribulacions.

Beats aquells que ho suportaran en pau,
 que per tu, Altíssim, seran coronats.

Lloat siguis, Senyor meu, per la germana nostra mort corporal,
 de la qual cap home vivent no pot escapar:
 Ai d'aquells que moriran en els pecats mortals;
 beats aquells a qui trobarà en les teves santíssimes voluntats,
 que la mort segona no els farà mal.

Lloeu i beneïu el meu Senyor i regrecieu-lo
 i serviu-lo amb gran humilitat.

c. El lado tierno del dolor (Miquel Xai)

Necesitamos un colchón para conocer nuestras almas
 si es que ellas existen -,
 porque si no,
 tan sólo conoceremos nuestros cuerpos,
 que desaparecerán algún día,
 pero que sí,
 éstos sí existieron.

5. Mira aquestes pel·lícules i indica els elements clarament platònics hi apareixen.

- A. *El Show de Truman*
- B. *Matrix*
- C. *La rosa púrpura del Cairo*